

**CHÂU ÂU HẬU BẦU CỬ HY LẠP VÀ
NHỮNG GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC KHỦNG HOẢNG NỢ CÔNG CHÂU ÂU
TẠI HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G.20 THÁNG 6/2012**

PGS. TS. Đinh Công Tuấn

Tổng Biên tập Tạp chí Nghiên cứu Châu Âu

Lời Tòa soạn: Nhằm mục tiêu luận giải về châu Âu sau cuộc bầu cử Quốc hội ở Hy Lạp (17/6/2012) và những giải pháp nhằm khắc phục khủng hoảng nợ công châu Âu tại Hội nghị Thượng đỉnh G.20 diễn ra ở Mêhicô ngày 18-19/6/2012, phóng viên Đào Ngọc Hồ đã tiến hành phỏng vấn PGS. TS. Đinh Công Tuấn. Buổi phỏng vấn đã được quay trực tiếp tại trường quay kênh VTC1, Đài truyền hình Kỹ thuật số VTC, phát sóng hồi 9h00 thứ sáu ngày 22/6/2012. Ban Biên tập Tạp chí Nghiên cứu Châu Âu xin trân trọng giới thiệu các câu hỏi và trả lời để bạn đọc biết. Tiêu đề do Ban Biên tập tự đặt.

Câu 1: Kết quả cuộc tổng tuyển cử tại Hy Lạp hôm 17-/6/2012 đã có sự khác biệt so với cuộc bầu cử diễn ra ngày 6/5/2012. Theo ông dân là nguyên nhân của tình hình này?

Đảng Liên minh cánh tả Cấp tiến (Syriza) về thứ 2 với 50 ghế (khoảng 16,3%);

Đảng Xã hội (Pasok) được 42 ghế (chiếm 13,6%);

Đảng Bình minh vàng (HA) theo khuynh hướng phát xít giành được 16 ghế (chiếm 6%);

- Đảng Dân chủ Cánh tả (6,5%).

Trả lời:

1. Cuộc bầu cử ở Hy Lạp ngày 6/5/2012 đã không có chính đảng nào giành được quá bán trong số 300 ghế trong Quốc hội để có thể tự thành lập chính phủ mới. Kết quả như sau:

- Đảng Dân chủ Mới (ND) theo đường lối bảo thủ dẫn đầu với 109 ghế (khoảng 19,8%);

Như vậy, Liên minh cầm quyền ở Hy Lạp gồm Đảng Dân chủ Mới (ND) và Đảng Xã hội (Pasok) chỉ giành được 36% số phiếu bầu, so với hơn 60% của các chính đảng phản đối chính sách "Thắt lưng buộc bụng".

Vì vậy Đảng Dân chủ Mới kêu gọi thành lập một chính phủ liên hiệp nhằm đảm bảo vị trí của Hy Lạp trong Khu vực đồng Euro (Eurozone). Đảng Liên minh Cảnh tá (Syriza) lại muốn hủy bỏ thỏa thuận cứu trợ tài chính với EU và IMF. Theo Hiến pháp Hy Lạp, đảng dẫn đầu sẽ có ba ngày để tìm kiếm liên minh thành lập chính phủ, nếu không đạt được thỏa thuận, các đảng thứ hai, ba sẽ lần lượt có quyền này. Sau khi Đảng Dân chủ Mới (ND) tuyên bố thất bại không tìm được đảng liên minh trong chính phủ, ông Tsipras, đảng Syriza tuyên bố nội các mới do ông thành lập sẽ bãi bỏ toàn bộ các biện pháp "Thắt lưng buộc bụng", xin ra khỏi Eurozone mà chính phủ tiền nhiệm đã áp dụng. Nhưng đảng Syriza cũng không thành lập được chính phủ mới, vì vậy đã có cuộc bầu cử lại vào ngày 17/6/2012.

2. *Kết quả cuộc bầu cử Quốc hội ngày 17/6/2012 đã có khác biệt theo hướng Hy Lạp sẽ tiếp tục hội nhập với châu Âu. Kết quả bầu cử như sau:*

- Đảng Dân chủ Mới (ND) giành được 129 ghế, chiếm 29,66%, có con số nói 30,1% (130 ghế);

Đảng Liên minh cánh tả Cấp tiến (Syriza) giành được 71 ghế, chiếm 26,89%;

- Đảng Xã hội (Pasok) giành được 33 ghế (khoảng 12,28%), có con số nói 12,6%;

- Bốn đảng tiếp theo có tỷ lệ dưới 10%.

Như vậy, Đảng Dân chủ Mới và Đảng Xã hội Pasok đã giành được đa số quá bán cần thiết để đứng ra thành lập chính phủ mới và tiếp tục ủng hộ biện pháp thắt chặt chi tiêu để đòi lấy gói cứu trợ của IMF và EU, giải tỏa nỗi lo Hy Lạp sẽ rút ra khỏi Eurozone.

3. *Nguyên nhân?*

- Nền kinh tế Hy Lạp có GDP chỉ bằng 2% GDP của khu vực 17 nước Eurozone, con số đó quá nhỏ bé, nhưng nếu Hy Lạp rời bỏ khu vực Eurozone thì hệ lụy sẽ rất to lớn.

† *Đối nội:*

Người dân Hy Lạp không muốn, không chờ đợi sự trở lại của đồng Drachma, bởi khi đó nó sẽ bị đánh tụt giá 50% thì đồng tiền này cũng sẽ không cải thiện tài khóa ngoại thương của Hy Lạp, vì lý do đơn giản Hy Lạp không có gì để xuất khẩu. Khi đó mức sống của người dân Hy Lạp không phải chỉ giảm 20% như hiện nay, mà sẽ giảm 50% và hơn thế nữa.

Lúc đó Hy Lạp sẽ trở thành "ốc đảo", không sản xuất, không xuất khẩu, tiền tệ vô giá trị, phải làm lại từ đầu, trong khi ngân quỹ quốc gia bằng không. Đó là chưa tính đến các khoản nợ cũ. Không hiểu đất nước này sẽ đi về đâu? Đời sống nhân dân đã khổ sở cùng cực, lại càng cùng cực hơn. Đất nước không có tương lai, không có lối thoát.

+ *Đôi ngoại:*

Hy Lạp ra khỏi Eurozone sẽ gây ra hiệu ứng domino khu vực Eurozone. Tiếp theo Tây Ban Nha, Italia cũng sẽ đe dọa rời khỏi Eurozone. Kết quả là đổ vỡ Eurozone, kéo theo sẽ đổ vỡ EU, khi đó sẽ đe dọa đến nền kinh tế - chính trị thế giới và mọi quốc gia đều bị liên đới chịu hậu quả.

Vì nguyên nhân đó mà người dân Hy Lạp đã cùng nhau bỏ phiếu cho lực lượng Đảng Dân chủ Mới, Đảng Xã hội chống lại chủ nghĩa biệt lập, chủ nghĩa cực đoan, tiếp tục con đường hội nhập khu vực mạnh mẽ hơn.

Câu hỏi 2: Ảnh hưởng của việc này đối với Hy Lạp? Nước này tiếp tục thực hiện các cam kết đi kèm gói cứu trợ của EU và IMF?

Trả lời:

Do ba đảng: Đảng Dân chủ Mới, Đảng Xã hội và Đảng Dân chủ Cảnh tá tiếp tục liên minh thành lập chính phủ mới, sẽ có ảnh hưởng rất tích cực đến việc Hy Lạp sẽ tiếp tục thực hiện các cam kết "Thắt lưng buộc bụng" để nhận được gói cứu trợ thứ hai khoảng 130 tỷ Euro do EU và IMF cung cấp. Nhưng chính phủ Hy Lạp cũng yêu cầu IMF và EU phải giảm bớt các chính sách khắc khổ, và triển vọng hội nhập của Hy Lạp là rất khả quan. Khi đó một mặt Hy Lạp sẽ cố gắng tiếp tục áp dụng chính sách khắc khổ, cần kiệm chịu đựng, mặt khác Hy Lạp sẽ được

EU, IMF trợ giúp tiếp tục thi hành chính sách cải cách toàn diện nền kinh tế đất nước, thúc đẩy sản xuất, tăng trưởng kinh tế, nền kinh tế sẽ dần hồi phục và sẽ tháo gỡ khó khăn của đất nước, phục hồi kinh tế đất nước trong tương lai. Đây là xu thế phù hợp với quy luật phát triển.

Câu 3: Sau cuộc bầu cử, ông Antonis Samaras, lãnh đạo Đảng Dân chủ Mới, Thủ tướng của Hy Lạp nói rằng: Chiến thắng của Đảng Dân chủ Mới là chiến thắng của cả châu Âu. Ông nghĩ sao về nhận định này? Liệu thị trường đã có thể yên tâm về các vấn đề ở Hy Lạp nói riêng và khủng hoảng nợ châu Âu nói chung hay không?

Trả lời:

1/ Đúng như ông Samaras, lãnh đạo Đảng Dân chủ Mới đã nói, thắng lợi trong cuộc bầu cử Quốc hội Hy Lạp hôm 17/6 vừa qua là thắng lợi của cả châu Âu. Không những thế, còn là thắng lợi của cả thế giới.

Bởi vì, nếu Đảng Liên minh Cảnh tá Cấp tiến (Syriza) thắng lợi thì Hy Lạp sẽ ra khỏi Khu vực đồng Euro, khi đó hệ lụy sẽ khôn lường! Ngay lập tức, những nước như Italia, Tây Ban Nha sẽ chao đảo về gánh nặng nợ công, khi đó sẽ có phản ứng dây chuyền domino, đồng Euro e rằng sẽ sụp đổ, Liên minh Châu Âu sau 60 năm xây dựng một ngôi nhà chung sẽ có nguy cơ tan vỡ. Không những châu Âu, mà cả thế giới sẽ

chịu tác động theo hướng xấu đi rất nghiêm trọng.

2/ Sau khi Đảng Dân chủ Mới thắng thế, xu hướng Hy Lạp vẫn tiếp tục ở lại Khu vực đồng Euro đã là một tin rất tốt lành với thị trường Hy Lạp nói riêng, châu Âu nói chung. Thị trường chứng khoán thế giới, châu Âu tăng điểm. Phản ứng thị trường ở Hy Lạp và châu Âu là rất tích cực, đã làm dịu bớt khó khăn. Nhưng các nhà phân tích cho rằng: "Thị trường sẽ phản ứng rất mạnh với những tin xấu, nhưng phản ứng rất nhẹ với những tin tích cực". Khủng hoảng nợ ở Hy Lạp nói riêng, ở châu Âu nói chung vẫn còn kéo dài nhiều tháng, nhiều năm. Thậm chí có nhà phân tích kinh tế còn cho rằng: 50 – 75% người dân châu Âu cho rằng Hy Lạp sẽ rời Eurozone trong khoảng thời gian từ 12 – 18 tháng nữa.

Câu 4: Có thể nói các nhà lãnh đạo G.20 đã được thờ phụng nhẹ nhõm khi cuộc bầu cử ở Hy Lạp đã đạt được những kết quả mà họ mong muốn. Diễn biến mới ở Hy Lạp tác động như thế nào đến những thảo luận ở G.20?

Trả lời:

- G.20 là tập hợp của 20 nền kinh tế phát triển và mới nổi, ra đời năm 1999 nhằm đối phó với cuộc khủng hoảng tài chính châu Á năm 1997; Đặc biệt để đối phó với cuộc khủng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế

toàn cầu năm 2008, và cuộc khủng hoảng nợ công châu Âu từ năm 2009 đến nay.

- Cuộc họp G.20 tại Méhicô kéo dài 2 ngày 18–19/6/2012 đúng là đã thờ phụng nhẹ nhõm khi thấy kết quả bầu cử Quốc hội Hy Lạp, phe ủng hộ gói cứu trợ để Hy Lạp tiếp tục tham gia Khu vực đồng Euro đã thắng thế. Hiện nay, Tổng thống Hy Lạp đã cho phép người đứng đầu Đảng Dân chủ Mới Samaras tìm các đảng liên minh thành lập chính phủ mới. Cụ thể sẽ có 3 đảng liên minh để thành lập chính phủ mới, đó là: (1) Đảng Dân chủ Mới, (2) Đảng Xã hội (Pasok), (3) Đảng Dân chủ Cánh tả với 6.5% số ghế trong Quốc hội.

Vì vậy, những diễn biến mới của Hy Lạp đã có tác động tích cực đến những cuộc thảo luận ở G.20. Cụ thể sẽ thảo luận vào các nội dung sau: (1) Thúc đẩy tăng trưởng; (2) Tạo việc làm; (3) Cải cách nền tài chính thế giới; (4) Giải pháp khắc phục cuộc khủng hoảng nợ công châu Âu nhằm bảo vệ khu vực Đồng tiền chung Châu Âu

Câu 5: Ông đánh giá như thế nào về kết quả của Hội nghị Thượng đỉnh G.20? Đây có phải là kết quả thực chất hay không? So sánh với Hội nghị trước, Hội nghị này đã đạt được những bước tiến gì về việc giải quyết khủng hoảng nợ châu Âu?

Trả lời:

1. Lợi ích, lập trường của các nước trong G.20 rất khác nhau. Ba năm qua, G.20 được

hình thành bởi 4 nhóm lớn: 1, Nhóm trung tâm: Mỹ – EU – Nhật Bản; 2, Nhóm BRICS (Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc, Nam Phi); 3, Nhóm các nước trung bình; 4, Nhóm các tổ chức quốc tế (IMF, WB, WTO, LHQ).

Nếu Hội nghị G.20 năm 2011 họp ở Pháp chủ đề chỉ tập trung vào nội dung nợ công châu Âu thì tại Hội nghị G.20 năm 2012 ở Mexico tập trung vào bốn chủ đề: 1. Tăng trưởng kinh tế; 2. Tạo việc làm; 3. Cải cách tài chính thế giới; 4. Biện pháp khắc phục nợ công châu Âu.

Kết quả Hội nghị, các nước đã tập trung thảo luận về 4 nội dung nổi bật trên và đưa ra các giải pháp. Nhưng những ý kiến tranh luận cũng thể hiện các quan điểm khác nhau:

1) Các nước hối thúc châu Âu phải giải quyết nhanh cuộc khủng hoảng nợ công, cần sử dụng “tất cả các chính sách cần thiết” để ngăn chặn cuộc khủng hoảng đã kéo dài hơn 2 năm rồi.

Nhiều ý kiến (Mỹ...) cho rằng khủng hoảng nợ công châu Âu là nguyên nhân chính gây ra suy thoái kinh tế toàn cầu. Vì vậy, theo ông Obama, khủng hoảng nợ công châu Âu là chủ đề chính cuộc họp G.20 lần này, và nhiều tình trạng bất ổn ở châu Âu làm ảnh hưởng đến chiến dịch tái tranh cử ở Mỹ.

2) Các nước châu Âu phản ứng, Đức đề nghị G.20 không nên chỉ tập trung vào Eurozone, Chủ tịch Ủy ban Châu Âu Baroso

nói: “Chúng tôi đến đây không phải để nghe giảng về cách điều hành kinh tế của chính mình”

3) Có những mâu thuẫn về cách xử lý, các giải pháp khắc phục nợ công. Điển hình là có mâu thuẫn giữa Đức và Pháp. Bà Merkel, ngày 15-6, đã chỉ trích Pháp đang mất khả năng cạnh tranh về kinh tế, cản trở nỗ lực giải quyết cuộc khủng hoảng ở Eurozone (Đức ủng hộ chính sách thắt lưng buộc bụng, Pháp ủng hộ chính sách cải cách thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và tung ra các gói cứu trợ...).

4) Nhóm BRICS và các nước G.20 đã đóng góp 95.5 tỷ USD vào quỹ cứu trợ của IMF, nâng quỹ lên 456 tỷ USD (vượt xa dự định 430 tỷ USD).

Câu 6: Nhiều người châu Âu cho rằng châu Âu vẫn còn thiếu một giải pháp tận gốc để chữa trị cuộc khủng hoảng, theo ông giải pháp đó nên đi theo hướng nào?

Trả lời:

1) Trước hết cần có sự đoàn kết, thống nhất trong hành động của các nước thành viên EU nói chung, đặc biệt của khu vực Eurozone nói riêng, của lãnh đạo Ủy ban Châu Âu, Hội đồng Châu Âu, Nghị viện Châu Âu..., các cơ quan của Nhà nước siêu quốc gia hiện nay, đặc biệt của các nước đầu tàu Đức, Pháp, Anh, Italia, Tây Ban Nha, các nước có nền kinh tế mạnh (Đức, Phần Lan, Hà Lan, Bỉ, các nước Bắc Âu) và các nước

có nền kinh tế yếu kém (Italia, Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Ai-len, Hy Lạp).

2) Cần phải có niềm tin hướng vào tương lai, vào kế hoạch và hành động của mình.

3) Chính trị: Cần phải cải cách các thể chế siêu quốc gia, nâng cao vai trò của các thể chế chính trị Liên bang như: Ủy ban Châu Âu, Nghị viện Châu Âu, Hội đồng châu Âu, Ngân hàng Trung ương Châu Âu...

4) Kinh tế: Xây dựng "chính phủ kinh tế", đưa ra chính sách tài khóa thống nhất của 17 nước Khu vực đồng Euro, xây dựng liên minh ngân hàng để phản ứng kịp thời khi có sự cố xảy ra.

5) Sửa đổi lại Hiệp ước Châu Âu nhằm xây dựng Nhà nước Liên bang vững chắc.

6) Đưa ra các giải pháp khắc phục khủng hoảng hợp lý: Vừa thực hiện giải pháp khắc khổ (Hiệp ước Kỷ luật ngân sách, Hiệp ước Tăng trưởng và Ổn định...), vừa thực hiện hài hòa giải pháp tăng trưởng kinh tế, cải cách theo hướng: thúc đẩy sản xuất, tăng xuất khẩu, tạo công ăn việc làm...

Câu 7: Trở thành Thủ tướng Hy Lạp, ông Samaras (Đảng Dân chủ Mới) sẽ phải đương đầu với những nhiệm vụ khó khăn nào? Sẽ có điều chỉnh nào đối với chương trình "thắt lưng buộc bụng" đã gây bất bình trong công chúng?

Trả lời:

1. Ông Samaras để trở thành Thủ tướng Hy Lạp đã phải liên minh ba đảng: Đảng Dân chủ Mới, Đảng Xã hội và Đảng Dân chủ (ánh tá để thành lập chính phủ mới. Nhưng chính phủ mới sẽ phải đương đầu với những nhiệm vụ vô cùng khó khăn:

- Tiếp tục thực hiện chính sách "thắt lưng buộc bụng" để EU và IMF tiếp tục đưa ra gói cứu trợ thứ hai: 130 tỷ Euro trong vài tháng tới.

- Phải đưa ra những kiến nghị với EU và IMF nhằm giải tỏa những phân đối trong dân chúng, đặc biệt ở những đảng đối lập như: bớt đi những chính sách khắc khổ làm ảnh hưởng đến đời sống người dân: chính sách an sinh xã hội, giảm lương hưu, tăng độ tuổi làm việc..., đồng thời gia hạn thời gian trả nợ thêm 2 năm nữa.

- Nợ công Hy Lạp năm 2011 là 165% GDP. Kế hoạch đặt ra năm 2012 giảm xuống còn 116,5% và cắt giảm thâm hụt ngân sách xuống mức 3% vào năm 2014 Đây là những nhiệm vụ rất khó khăn, đòi hỏi Chính phủ cần phải đưa ra nhiều giải pháp linh hoạt nhằm cứu vãn và khôi phục nền kinh tế gần như bị phá sản.

2. Sẽ có điều chỉnh nào đối với chương trình "thắt lưng buộc bụng" đã gây bất bình trong dân chúng?

- Thay đổi chính sách hà khắc để đòi lấy gói cứu trợ: Không tiếp tục đánh vào đời sống người dân: cải cách các chính sách an

sinh xã hội, chữa bệnh, thương tật, người già, trẻ em...

- Tạo công ăn việc làm mới, thúc đẩy sản xuất phát triển, vừa thực hiện chính sách khắc khổ, vừa thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Tăng tinh thanh khoản thị trường, chống tham nhũng quan liêu, đơn giản hóa thủ tục hành chính, giảm các khoản thuế, từ đó tạo niềm tin tưởng trong dân chúng, đoàn kết chung sức vượt qua thử thách, khó khăn.

Câu 8: *Tại G.20 vừa qua, các nhà lãnh đạo đã nhất trí dành ưu tiên hàng đầu cho việc kích thích tăng trưởng kinh tế và tạo việc làm, thay vì tập trung vào việc cắt giảm ngân sách sâu rộng. Vậy điều này sẽ ảnh hưởng như thế nào đến kế hoạch giải quyết khủng hoảng nợ công châu Âu, đặc biệt là chính sách cắt giảm chi tiêu ngân sách để giảm nợ do Đức đưa ra?*

Trả lời:

1. Sau 2 ngày làm việc, các nhà lãnh đạo G.20 bao gồm các nền kinh tế phát triển và mới nổi đã đưa ra một bản tuyên bố chung về tăng trưởng kinh tế và tạo việc làm với quyết tâm "tăng cầu, lấy lại niềm tin vào thị trường tài chính". Trong 2 ngày không thể đưa ra các giải pháp hữu hiệu cho Khu vực đồng Euro, mà 4 năm qua vẫn chưa tìm được giải pháp đột phá, nhưng Hội nghị hy vọng đang trên đường tìm ra phương thuốc chữa trị căn bệnh nợ công châu Âu, với quyết tâm giữ vững Khu vực đồng Euro, không thể để tan rã đồng Euro. Hội nghị đã đạt được

những bước đi đầu tiên cho tăng trưởng kinh tế và khôi phục niềm tin trên thị trường.

2. Ưu tiên tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm không ảnh hưởng đến giải quyết khủng hoảng nợ công châu Âu, bởi thông điệp Hội nghị G.20 lần thứ 7 này là: "*Châu Âu đang dùng mọi giải pháp cần thiết để duy trì toàn vẹn sự ổn định đồng Euro, sẽ không có sự tan rã đồng Euro*". Điều đó muốn nói lên rằng: Tuy Hội nghị G.20 lần này khác Hội nghị lần trước (Hội nghị G.20 lần trước chỉ bàn về cuộc khủng hoảng nợ công châu Âu và giải cứu Khu vực đồng Euro), còn bàn về ưu tiên hàng đầu dành cho tăng trưởng kinh tế và tạo việc làm. Theo tôi đó là sự kết hợp giữa hai giải pháp mà châu Âu đang thực hiện: Vừa thực hiện giải pháp khắc khổ, giảm chi tiêu ngân sách để giảm nợ công, vừa thực hiện giải pháp đẩy mạnh tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm mới. Bởi vì chỉ có thúc đẩy tăng trưởng sản xuất, phát triển thì mới có thu nhập, cải thiện đời sống nhân dân, tạo việc làm mới thì mới tích lũy được để trả nợ.

Vì vậy cuộc đấu tranh giữa hai quan điểm "khắc khổ" do Đức, Trung Quốc đưa ra với quan điểm "thúc đẩy tăng trưởng kinh tế" do Pháp và Mỹ đưa ra không hề mâu thuẫn. Chỉ có điều phải kết hợp hai giải pháp này một cách hài hòa, nhịp nhàng thì sẽ có kết quả tốt đẹp, hiệu quả.

Biên tập: phóng viên Đào Ngọc Hồ.

Dẫn chương trình: phóng viên Ngọc Diệp.